

B.A. (Sem – II) Examination

મંત્રણ Sub Code . 20561 : નોંધ :

03 NOV 2020

૧. દરેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
૨. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૮ માર્ક્સ રહેશે.
૩. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૭ માર્ક્સ રહેશે.
૪. દરેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (ટુંકા પ્રશ્નો) વિદ્યાર્થીએ લખવાના નથી.

૧. અ પ્રાણીકથાનો ઉદ્ભવ સ્પષ્ટ કરી વિકાસ વિશે નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૧. અ નીચેની ટૂંકનોંધ લખો. (બન્ને) ૧૪

૧. પંચતંત્રના કર્તા,
૨. પંચતંત્ર પરિચય

૧. બ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૪

૧. પંચતંત્રના લેખકનું નામ શું છે ?
૨. પંચતંત્રના ચોથા ભાગનું નામ શું છે ?
૩. પંચતંત્રકારે મૂર્ખ રાજપુત્રોને કેટલા સમયમાં નીતિકુશળ બનાવ્યા ?
૪. અમરશકિત રાજા કયા નગરનો રાજા હતો ?
૫. મિત્રભેદની મુખ્ય વાર્તામાં આવતા બળદનું નામ શું છે ?
૬. અપરીક્ષિતકારકની મુખ્ય વાર્તા કઈ છે ?

૨. અ નીચે આપેલ ગદ્યખંડનું ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો. ૧૪

(૧) કસ્મિશ્ચિદધિષ્ઠાને ચત્વારો બ્રાહ્મણપુત્રાઃ પરસ્પરં મિત્રભાવમુપગતા વસન્તિ સ્મ । તેષાં ત્રયઃ શાસ્ત્રપારંગતાઃ, પરન્તુ બુદ્ધિરહિતાઃ । એકસ્તુ બુદ્ધિમાન્, કેવલં શાસ્ત્રપરાઙ્મુખઃ । અથ તૈઃ કદાચિન્મિત્રૈર્મન્નિતમ્ - 'કો ગુણો વિદ્યાયાઃ યેન દેશાન્તરં ગત્વા ભુપતીન્પરિતોષ્યાર્થોપાર્જના ન ક્રિયતે । તત્પૂર્વદેશં ગચ્છામઃ । ' તથાનુષ્ઠિતે કિંચિન્માર્ગં ગત્વા તેષાં જ્યેષ્ઠતરઃ પ્રાહ - 'અહો ! અસ્માકમેકશ્ચતુર્થો મૂઢઃ કેવલં બુદ્ધિમાન્ ।

(૨) કસ્મિશ્ચિન્જ્જલાશયે શતબુદ્ધિઃ સહસ્રબુદ્ધિશ્ચ દ્વૌ મત્સ્યૌ નિવસતઃ સ્મ । અથ તયોરેકબુદ્ધિર્નામ મળ્લુકો મિત્રતાં ગતઃ । એવં તે ત્રયોઽપિ વેલાયાં કશ્ચિત્કાલં સુભાષિત - ગોષ્ઠીસુખમનુભૂય ભૂયોઽપિ સલિલં પ્રવશન્તિ । અથ કદાચિત્તેષાં ગોષ્ઠીગતાનાં જાલહસ્ત - ધીવરાઃ પ્રભૂતૈર્મત્સ્યૈર્વ્યાપાદિતૈર્મસ્તકે વિદ્યૈતૈરસ્તમનવેલાયાં તસ્મિન્જ્જલાશયે સમાયાતાઃ ।

અથવા

૧૪

(૧) કસ્મિશ્ચિન્જ્જગરે ચન્દ્રો નામ ભૂપતિઃ પ્રતિવસતિ સ્મઃ । તસ્ય પુત્રા વાનરક્રીડારતા વાનરયૂથં નિત્યમેવાનેકભોજનભક્ષ્યાદિભિઃ પુષ્ટિં નયન્તિ સ્મ । અથ વાનરયૂથાધિપો યઃ સ ઔશનસ - બાર્હસ્પત્ય - ચાળક્યમતવિત્તદનુષ્ઠાતા ચ, તાન્સર્વાનપ્યધ્યાપયતિ સ્મ । અથ તસ્મિન્રાજગૃહે લઘુકુમાર વાહનયોગ્યં મેષયૂથમસ્તિ । તન્મધ્યાદેકો નિહ્વાલોલ્યાદહર્નિશં નિઃશઙ્કં મહાનસે પ્રવિશ્ય યત્પશ્યતિ તત્સર્વં ભક્ષયતિ ।

(ર) કરિંમશ્ચિત્સરોવરે ભારણડનામા પક્ષ્યેકોદરઃ પૃથગ્ગીવઃ પ્રતિવસતિ સ્મ । તેન ચ સમુદ્રતીરે પરિભ્રમતા કિંચિત્ફલમમૃતકલ્પં તરજ્ઞાક્ષિપ્તં સંપ્રાપ્તમ્ । સોઽપિ ભક્ષ્યન્નિદમાહ- 'અહો, બહૂનિ મયાઽમૃતપ્રાયાણિ સમુદ્રકલ્લોલાહતાનિ ફલાનિ ભક્ષિતાનિ । પરમપૂર્વોઽસ્યાસ્વાદઃ । તત્કિ પારિજાતહરિચન્દનતરુસંભવમ્ । કિંવા કિંચિદમૃતમયફલમ-વ્યક્તેનાપિ વિધિના પતિતમ્ ।

૨. બ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૪

૧. અપરીક્ષિતકારકનો અર્થ શું થાય ?
૨. પંચતંત્રમાં કઈ શૈલીનો પ્રયોગ થયો છે ?
૩. ચાર મિત્રોને સિદ્ધ વાટો કોણ આપે છે ?
૪. મંથરક નામના વણકરને કોણ સિદ્ધ થાય છે ?
૫. ગધેડાને કોની સાથે મિત્રતા થઈ ?
૬. ચાર મૂર્ખ પંડિતો વિદ્યાભ્યાસ માટે ક્યાં ગયાં ?

૩. અ અપરિક્ષિતકારકની મુખ્ય વાર્તા અને તેના બોધ વિશે વિગતે નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૩. અ નીચેની ટૂંકનોંધ લખો. (બન્ને) ૧૪

૧. રાક્ષસ, ચોર અને વાંદરાની વાર્તા તથા બોધ.
૨. ગીત વિશારદ ગધેડાની વાર્તા અને બોધ.

૩. બ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૩

૧. હવાઈકિલ્લા બાંધનાર બ્રાહ્મણનું નામ શું હતું ?
૨. બ્રાહ્મણી અને નોળિયાની વાર્તામાં બ્રાહ્મણનું નામ શું છે ?
૩. રાક્ષસ અને બ્રાહ્મણની વાર્તામાં રાક્ષસનું નામ શું છે ?
૪. કરચલાએ કોના પ્રાણ હરી લીધા ?
૫. રાક્ષસના પગ શા કારણે કોમળ છે ?

૪. અ નીચે આપેલ રૂપો ઓળખાવો. ૧૪

૧. ભવન્તિ	૩. કરોષિ	૫. સન્તિ	૭. અસિ
૨. સ્તઃ	૪. ભવાવઃ	૬. કુર્વઃ	

અથવા

૪. અ નીચે આપેલ રૂપો ઓળખાવો. ૧૪

૧. સ્થઃ	૩. કરોમિ	૫. ભવામઃ	૭. અસ્મિ
૨. ભવસિ	૪. કરોતિ	૬. કુર્મહે	

૪. બ નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૩

૧. ક્ઠ ધાતુનો અર્થ શું થાય છે ?
૨. ક્ઠ ધાતુનો વિકરણ પ્રત્યય જણાવો.
૩. મ્ઠ ધાતુનો અર્થ શું થાય છે ?
૪. મ્ઠ ધાતુને કયો વિકરણ પ્રત્યય લાગે છે ?
૫. અસ્ઠ ધાતુનો ગણ કયો છે ?